

Magnetism

Saskia, märts 2022

Magnetväli mõjutab vaid liikuvaid laenguid. Kui vooluga juhe asetada magnetvälja tugevusega B , mõjub juhtmelõigule risti jõud F

$$\vec{F} = I\vec{L} \times \vec{B}$$

L on lõigu pikkus.

Jõu suuna saab määrata vasaku käe/FBI reegli järgi.

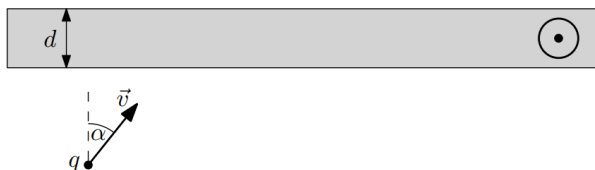
Oümpiaadil mõeldakse q all enamastri positiivset laengut.

Lorentzi jõud

Milline jõud mõjuks aga punktlaengule q , mis liigub magnetväljas kiirusega v ?

Magnetriba

Positiivse laenguga q ja kiirusega v osake liigub ristkülikukujulise riba poole nii, et tema kiirusvektor moodustab riba normaaliga nurga α . Riba paksus on d ja seal paikneb homogeenne z -telje suunaline magnetväli induksiooniga B (paberi tasandist meie poole suunatud). Millise maksimaalse langemisenurga $\max$ korral osake veel läbib magnetvälja? On teada, et ribaga risti sellesse sisenev osake läbiks riba.

0.1 Kõrvalekalle

Piirkonnas $0 < y < a$ on z -teljega paralleelne homogeenne magnetväli induksiooniga B ; piirkondades $y < 0$ ja $y > a$ magnetväli puudub. Osake massiga m ja laenguga q siseneb kiirusega v magnetväljaga piirkonda paralleelselt y -teljega üle joone $y = 0$. Visandage osakese kiirusvektori ja y -telje vaheline nurk pärast seda, kui osake on piirkonnast $0 < y < a$ väljunud funktsioonina kiirusest v .

Hantel

Kaks metallkera raadiusega R ja massiga m on ühendatud koaksiaalselt metallvardaga, mille pikkus L on hulga suurem R -st ja mille mass ning diameeter on tühiselt väikesed. Kogu süsteem asub kaalutuse tingimustes teljega ristsihilises homogeeneses magnetväljas induksiooniga B . Ühele kuulikestest kantakse hetkeliselt elektrilaeng Q ; visandage ühel ja samal joonisel mõlema kuulikese trajektoori edasise liikumise käigus.